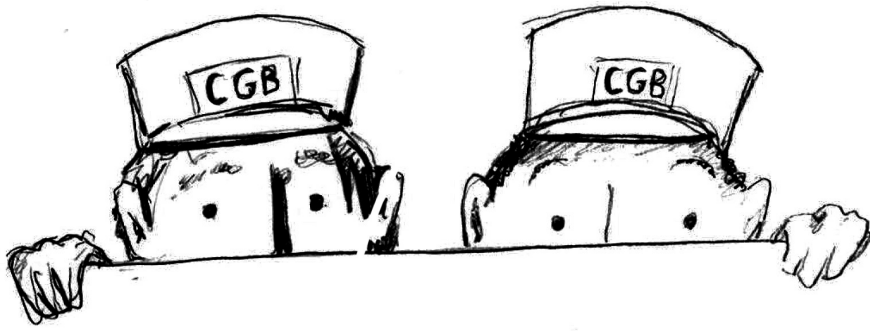

Beste leerkracht,

U gaat met de klas naar de voorstelling “De Centrale Geheimenbank” van theatergroep (tg) Knars. Dit is een heel geheimzinnige voorstelling met poppen en objecten, gespeeld door Nynke en Jeroen.

De voorstelling gaat over een plek waar geheimen worden opgeslagen. Hartstikke spannend! Ook gaat het over hoe je om kunt gaan met geheimen. Moet je ze altijd bewaren of is het fijn om ze soms te delen? Om de voorstelling nog beter ‘op zijn plek te laten vallen’ bij de leerlingen hebben wij deze lesbrief ontwikkeld. Onderzoeken, brainstormen en filosoferen over geheimen vormen de basis voor de oefeningen in deze lesbrief.

Vooraf

Vier oefeningen van elk 20-30 minuten vormen samen een les van 1,5 uur die u voorafgaand aan de voorstelling kunt geven. Uiteraard bent u hartstikke vrij om de oefeningen uit te voeren op een manier die past bij de leerlingen.

Achteraf

De oefeningen na afloop van de voorstelling kunt u verweven in uw eigen lessen en in de weken na de voorstelling met de leerlingen uitvoeren.

Uiteraard kunt u, naar eigen inzicht, kiezen welke oefeningen bij de klas passen en welke praktisch haalbaar zijn in uw rooster. Alvast hele fijne geheimzinnige lessen en een fijne voorstelling!

DE OEFENINGEN IN HOOFDLIJNEN

Vooraf:

1. Brainstormen, nadenken en filosoferen (minimaal 20 min.)

Filosofisch gesprek rondom het thema geheimen

2. Even wiebelen tussendoor (+- 20 min.)

Fysieke uitbeeldoefening

3. Theateroefening (+- 20 min.)

Hints met huis-, tuin- en keukenspullen

4. Mogelijke verdieping (+- 30 min)

Wie is tg Knars? Plus wat leuke oefeningen om zelf objecttheater te spelen

Achteraf:

1. Actief nagesprek (gedurende een dag)

Een oefening in geheim bewaren

2. Beeldende oefening (+- 60 min)

Een geheim omzetten in een kunstwerk

3. Mogelijke verdieping (minimaal 30 min)

Een eigen geheimschrift maken en deze uploaden op de website

VOORAF:

1. Brainstormen, nadenken en filosoferen (minimaal 20 min)

Filosofisch gesprek rondom het thema geheimen.

Introduceer het gesprek met een korte inleiding:

“We gaan vandaag brainstormen, nadenken en filosoferen. Filosoferen is onderzoeken, op verschillende manieren kijken naar iets. Jullie mening is belangrijk en ieders mening is even belangrijk. Alle antwoorden zijn goed als je maar redenen geeft voor je antwoord. Het is belangrijk om goed te luisteren naar elkaar en niet door elkaar heen te praten.”

Voor de klas heeft u een ingepakte doos. Er zit iets in wat rammelt, bijvoorbeeld een paar knijpers of een dikke lap stof. De doos symboliseert een geheim en mag niet uitgepakt worden. De kinderen mogen ernaar kijken en erover praten. Raden wat erin zit.

Hieruit volgt een mogelijke startvraag: *“Kan een geheim in een doos zitten?”*

Verdieping/ andere invalshoeken:

Is een geheim een ding?

Is een geheim een gedachte?

Zijn er verschillende soorten geheimen?

Kan iedereen een geheim hebben?

Denk je dat dieren ook geheimen kunnen hebben?

Kunnen geheimen verdwijnen?

Kunnen geheimen groeien? Of kleiner worden?

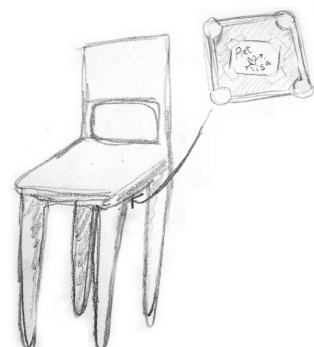
Wat gebeurt er met een geheim dat je vergeet?

Kunnen er geheimen bestaan zonder mensen? (Bijvoorbeeld : oude schatkaart)

Is er een verschil tussen een verrassing en een geheim?

Afsluiting:

Met de leerlingen samenvatten wat er aan bod is geweest. Hebben we een antwoord gevonden op de vragen die aan bod zijn gekomen? Was er één antwoord te vinden, of waren er meer antwoorden mogelijk?

2. Even wiebelen tussendoor (+- 20 min)

Fysieke uitbeeldoefening.

De volgende oefening kun je uitvoeren in de klas met alle leerlingen tegelijkertijd. In de kring of op hun eigen stoel of staand achter hun tafel.

U vertelt en beweegt mee, de leerlingen beelden uit.

Stel je voor: Er is een geheim. Een heel leuk geheim. Het geheim kriebelt door je hele lijf.

Het geheim wil eruit!

Vanaf hier spelen de kinderen mee: *“Het geheim kriebelt van onder je tenen, door je benen in allebei je billen, van je buik naar je armen, schiet door je vingers, terug naar je schouders, hopsa in je hoofd, naar het puntje van je tong en dan.. Net op tijd slik je hem weer in. Het geheim schiet terug in je keel, je slikt het door. Adem diep in en uit en laat het geheim even rusten diep in je buik. Hier zijn de geheimen veilig. Leg je hand op je buik. Adem nog eens in en uit.”*

Maak gebruik van de muziek op de website van TG Knars. Laat de leerlingen op de muziek een geheim door hun lijf bewegen. Hoe beweegt een spannend geheim?

1. Spannend
2. Romantisch
3. Overwinning
4. Boos
5. Triest

Afsluiting:

Met de kinderen nabespreken hoe de oefening verlopen is en of ze het wiebelen van geheimen in hun lijf herkennen.

- Heb jij ook een gevoel in je lijf als er een geheim in zit?
- Voel je dan ook verschil tussen bijvoorbeeld een verliefd geheim of een spannend geheim?
- Hoe was om te spelen dat er een geheim in je lijf beweegt?

3. Theateroefening (+- 20 min)

Hints spelen met huis tuin en keuken spullen.

Nodig: huis- tuin- en keukenspullen zoals een pollepel, nietmachine, haarborstel, schoen enz. en een theedoek.

Leg alle spullen onder een grote lap. Het is geheim.

1 iemand mag voor de klas onder de lap kijken en een voorwerp uitbeelden.

Geef de leerling bijvoorbeeld 30/60 sec de tijd en laat daarna de klas raden wat het is.

Als het niet lukt kun je een hulpje aanwijzen. Samen uitbeelden is soms iets makkelijker.

Tip: Je kunt uitbeelden wat je ermee kunt doen, of je kunt het voorwerp zelf zijn. Bijvoorbeeld bij een schaar is het wel erg makkelijk om met je vingers een schaar te laten zien, het is dan leuk om een schaar te zijn, kijken of de klas het kan raden!

Afsluiting:

Bespreek met de leerlingen hoe de oefening verlopen is en hoe het was om deze uit te voeren.

- Wat vond je moeilijk aan het uitbeelden van een voorwerp?
- Hoe kon je het beste raden wat iemand probeerde uit te beelden?
- Als het heel moeilijk was, hoe kon je elkaar dan het beste helpen?

4. Mogelijke verdieping (+- 30 min)

Wie is tg Knars en wat is poppen- en objecttheater?

Nodig: De website van tg Knars en de huis- tuin- en keukenspullen van hierboven.

Wie is tg Knars?

Jullie gaan kijken naar de voorstelling De Centrale geheimenbank van theatergroep Knars. Theatergroep Knars bestaat uit twee mensen. Jeroen Molenaar en Nynke Gabeler. Samen maken ze beeldende poppen- en objecttheatervoorstellingen.

Wat zal dat nou zijn?

Wat is poppen- en objecttheater?

In een theatervoorstelling wordt meestal een verhaal verteld. Jeroen en Nynke gebruiken poppen en voorwerpen om deze verhalen te vertellen. Zo kunnen ze veel verschillende rollen spelen en ze kunnen dingen doen die echte mensen niet kunnen. Zoals vliegen of in kleine holletjes kruipen.

Omdat Nynke en Jeroen de poppen en voorwerpen zo goed bespelen vergeet je in de voorstelling helemaal dat het poppen zijn en geen echte mensen. Ze doen dat door bij ieder voorwerp goed te bedenken wat erbij past. Hoe praat en beweegt een pop met een vierkant hoofd? Het gordijn kan daardoor in een gezicht veranderen, je kleurpotlood kan een heel slim mannetje worden en je gum een slome slak. Als je je fantasie gebruikt kan er van alles gebeuren.

Hoe gaan wij dat nou doen?

1. Iedereen krijgt een voorwerp uit de huis- tuin- en keukenspullen.

Houd het voorwerp voor je en bestudeer het voor een paar minuten van alle kanten.

Als jouw voorwerp een "levend" voorwerp zou zijn, waar zit dan zijn neus?

Wat is zijn boven of onderkant, zijn gezicht?

1b. In de onder- of middenbouw kan het helpen om oogjes te gebruiken om het voorwerp tot leven te brengen. Zie hiervoor de oogjes in de bijlage. Bekijk het voorwerp eerst van alle kanten, plak dan pas de oogjes. Als je de oogjes geplakt hebt ga je verder naar stap 2.

2. Breng het voorwerp tot "leven"

Oefen met het voorwerp in je hand. Wijs met zijn neus naar voren. Hoe zou jouw voorwerp bewegen? Beweegt jouw voorwerp snel of langzaam, praat je hard of juist zacht?

Wat zal het "karakter" zijn van jouw personage?

Bijvoorbeeld: Pienter potlood, schaar met een grote mond, snelle dropveter, domme slome pollepel.. Probeer verschillende dingen uit. Kies dat wat jij vindt dat het beste past.

Oefen een klein toneelstukje met je buurman of buurvrouw.

Afsluiting:

Bespreek de volgende vragen:

- Hoe kun je laten zien dat een theekopje zich verdrietig voelt?
- Had je wel eens eerder zo naar spullen gekeken?
- Krijg je al zin in de voorstelling? Mooi zo! Je mag bijna gaan.

NA DE VOORSTELLING

1. Actief nagesprek (gedurende een dag)

Een oefening in geheim bewaren

In de voorstelling 'spelen' twee personages: Bram en Ben. Bram spreekt heel weinig en is heel discreet met alle geheimen die binnen komen. Ben vindt het echter heel erg moeilijk om zijn mond te houden en is erg nieuwsgierig. Binnen de klas zijn er vast ook leerlingen die zijn zoals Bram en Ben.

Ben: door nieuwsgierig te zijn en geheimen te openen heeft hij problemen gemaakt. Wel was het voor hem een opluchting om zijn geheim te kunnen delen met Bram. Zo konden ze werken aan een oplossing.

Bram: heel discreet. Wil anderen niet tot last zijn. Niet iedereen hoeft alles te weten. Is bang zijn mond voorbij te praten. Echter doordat hij niets deelt is hij ook erg alleen en moet hij alles zelf oplossen.

- Verzin per groepje een geheim. Het geheim mag alles zijn, behalve een gemeen geheim. Bewaar dit geheim de hele dag voor de andere groepjes.
Aan het eind van de dag mag je elkaars geheim raden, ieder groepje mag 1 keer raden.
- Stel de volgende vragen na afloop van de oefening:
 - Wie vond het moeilijk het geheim te bewaren en waarom?
 - Wie heeft het geheim toch verklapt en waarom?
 - Hoe was het om de geheimen van de andere groepjes niet te weten?
 - Kon je een geheim goed raden? Hoe kwam dat?
 - Wanneer mag je een geheim verklappen?
 - Hoe is het als iemand jouw geheim verklapt?

Afsluiting:

Het is goed en fijn om mensen om je heen te hebben die je kunt vertrouwen. Wie kun jij allemaal vertrouwen?

2. Beeldende oefening (+- 60 min)

Kunstgeheim – Een geheim omzetten in een kunstwerk

Nodig: Verschillende materialen om mee te experimenteren en te variëren: klei, verf, crêpepapier, wol, ijzerdraad, stukjes karton, stof, piepschuim, dozen enz.

In deze opdracht gaan we een beeldend geheim vormgeven. Afhankelijk van de leeftijd kunt u de opdracht kaderen door andere vragen en de materiaalkeuze.

Als je een geheim niet wilt vertellen maar wel 'kwijt' wilt. Dan kun je bijvoorbeeld iets schilderen, kleien, een dans- of een muziekstuk maken.

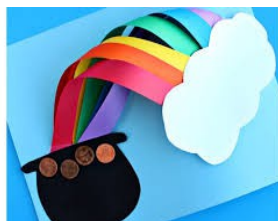
Om tot een werk te komen doorlopen we eerst een paar stappen:

- Wat is precies je geheim. Kies je een bestaand of een verzonnen geheim?
- Hoe voelt het geheim voor jou zelf? Zit het In je hoofd, je hart of ergens anders in je lijf? Kriebelt het bijvoorbeeld of voelt het als een steek?
- Hoe zou het materiaal moeten voelen waaruit je geheim straks bestaat. Is het bijvoorbeeld een hard geheim, of juist heel zacht, rond of hoekig?
- Is het een groot geheim of juist heel klein. Wil je het dan groot maken of juist alsnog heel klein?
- Welke kleur zou bij jouw geheim passen?
- Voor je begint kun je nog een schets maken. Je tekent dan op papier hoe jouw kunstgeheim eruit komt te zien.
- Aan de slag!

Psssst: Let op dat je het geheim niet verklapt met je kunstwerk.

Afsluiting:

Besprek met de leerlingen hoe de oefening verlopen is en hoe het was om deze uit te voeren.

3. Mogelijke verdieping (minimaal 30 min)

Geheimschrift maken en opsturen voor de website van TgKnars.

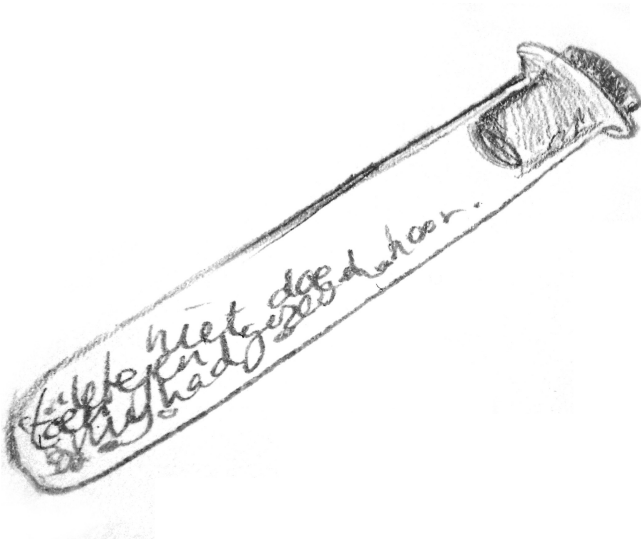
Tfirhcsmieheg nekam ne nedaolpu roov ed etisbew nav sranKgT

Geheimschrift is geheim! Wij kunnen je dus niet vertellen hoe het moet. Alleen jij en diegene met wie je het geheimschrift bespreekt kunnen het lezen. Samen kun je geheime brieven schrijven, een schat verstoppen of stiekem je huiswerk delen.

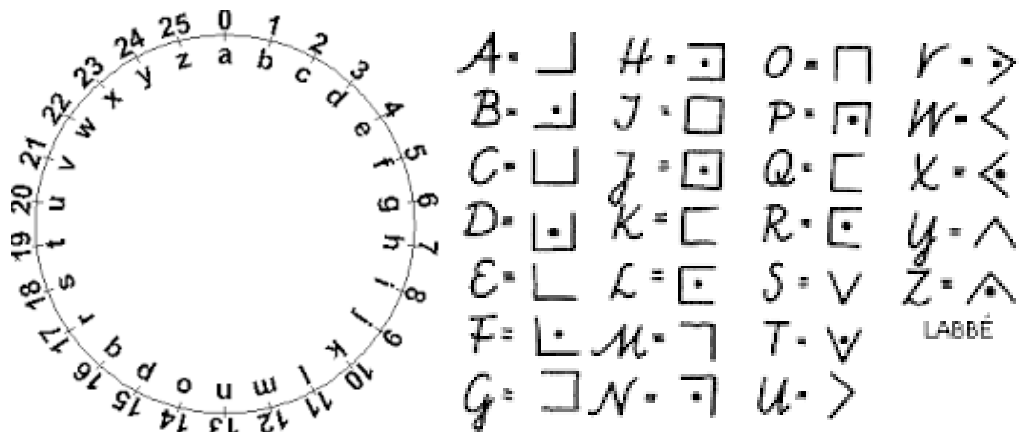
- Bekijk de verschillende geheimschriften uit de bijlagen en probeer ze te begrijpen.
- Verzin in tweetallen je eigen geheimschrift. Gebruik hiervoor het onderstaande alfabet strookje.
- Je kunt voor een ander groepje een briefje schrijven en kijken of ze het kunnen ontcijferen.
- Of verstop voor elkaar een schat en maak een echte schatkaart!
- Ook kun je een stukje uit een reken- taalboekje wat jullie lezen in de klas vertalen.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Maak een foto van jullie geheime boodschap en stuur deze naar knarsinfo@gmail.com en dan krijgt hij een plaatsje in de geheimschriften galerij. Op www.tgknars.nl

VOORBEELDEN GEHEIMSCHRIFT:

Het hierogliefen-alfabet

	A		J		S
	B		K		T
	C		L		U
	D		M		V
	E		N		W
	F		O		X
	G		P		Y
	H		Q		Z
	I		R		S

Alles achterstevoren schrijven si koo leeh keul!

BIJLAGE

Deze oogjes en mondjes kunt u gebruiken bij de verdiepingsopdracht vooraf aan de voorstelling.

